

Alkotmánybíróság részére

1015 Budapest

Donáti u. 35-45.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	V/1465-2/2016
Érkezett:	2016 NOV 07.
Példány:	5
Melléklet:	1 db
Kezelőiroda:	

Alulírott **Ginger Restaurant Korlátolt Felelősségű Társaság** [REDACTED] – a 2016. augusztus 10. napján kelt beadványunkhoz csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm, dr. Dobos István ügyvéd [REDACTED] útján – a t. Alkotmánybíróság 2016. október 17. napján kelt hiánypótlási felhívásában foglaltaknak eleget téve, az alábbi

hiánypótlást

terjesztjük elő:

Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a **8.Pf.20.881/2015/8.** számú bírói döntés alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt, mivel sérti az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését és az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdését.

Megjegyezni kívánjuk, hogy jelen hiánypótlási beadványunkkal kizárólag az Alaptörvényben biztosított, a fent megjelölt ítéletben sértett jogokra való hivatkozás tekintetében kívánjuk kiegészíteni a 2016. augusztus 10. napján kelt alkotmányjogi panaszunkat az alábbiak szerint, egyebekben azonban az abban foglaltakat fenntartjuk.

Kérelmünk indoklásaként az alábbiakat adjuk elő:

1. Az Alaptörvényben biztosított jog megnevezése

Álláspontunk szerint a fentebb hivatkozott ítélet sérti az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdését, mely szerint „*Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, **tisztességes módon** és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok **törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.***”, továbbá sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, mely szerint „*Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene*

emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el”.

1.1. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének sérelme

Az Alaptörvény e bekezdésének értelmezése körében először is hivatkozni kívánunk Magyarország Alaptörvényének Kommentárjára, mely ezen rendelkezésekhez a következő magyarázatot fűzi:

„A hatóság fogalmába tágabb értelemben minden jogalkalmazó szerv beletartozik, így a közigazgatási szervek mellett a bíróságok is. Ez utóbbiakra azonban elsősorban az Alaptörvény XXVIII. cikkében garantált fair eljárás elve vonatkozik, míg e cikk általánosan követendő a hatósági ügyekben eljáró közigazgatási szervek számára is.”

Mindezek alapján megállapítható, hogy az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdése minden hatóságra, így a bíróságokra is vonatkozik.

Az Alaptörvény ezen cikke mindenki számára biztosítja azon jogot, hogy az ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. Ennek biztosítására az Alaptörvény felállít egy olyan kötelezettséget is a hatóságok számára, amely szerint azok kötelesek döntéseiket törvényben meghatározottak szerint indokolni. Ebből következik, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog részét képezi a hatóságok oldaláról az a kötelezettség is, hogy döntéseiket törvényben meghatározottak szerint indokolják; amennyiben a hatóságok nem eszerint járnak el, úgy sértik a mindenki számára biztosított tisztességes eljáráshoz való alapjogot.

Álláspontunk szerint a Fővárosi Ítéltábla fentebb hivatkozott ítélete az alábbiak szerint sérti az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdését:

Arra vonatkozóan, hogy a bíróság az ítéletét milyen szempontok szerint köteles indokolni, a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 221. § (1) bekezdése rendelkezik: *„Az ítéletben röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, **hivatkozni kell azokra a***

jogszabályokra, amelyeken a bíróság ítélete alapszik. Meg kell röviden említeni azokat a körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, végül utalni kell azokra az okokra, amelyek miatt a bíróság valamely tényt nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte”.

A bíróság ezzel szemben az ítélet indoklásában a következőkre hivatkozik:

„Az elsőfokú bíróság határozatában helytállóan utalt a töretlen bírói gyakorlatra, amely elfogadja, hogy amennyiben egy üzlethelyiségben televíziókészülék kerül elhelyezésre, úgy annak üzembe helyezésével megvalósul a felperesi követelést megalapozó felhasználás. A BH1992.98. számú eseti döntés alapján kialakult következetes gyakorlat oka, hogy a vendéglátó-ipari helyeken a folyamatos zeneszolgáltatás hiánya ténylegesen nem ellenőrizhető, vagy cáfolható, ezért ha a közös jogkezelő szervezet a Pp. 164. § (1) bekezdés alapján fennálló bizonyítási kötelezettségének eleget téve igazolja, hogy zeneszolgáltatásra alkalmas eszköz működik az alperesi üzlet fogyasztók részére nyitva álló részében, akkor köztudomás alapján vélelmezhető, hogy a készüléken keresztül zeneszolgáltatás történik, következésképp az üzembentartó az Szjt. 25. §-a alapján szerzői jogdíj fizetésére köteles. Ezzel szemben a jogdíjfizetés alól mentesülni kívánó felet terheli annak bizonyítása, hogy engedélyköteles zenefelhasználás kétséget kizáróan nem történt. A TV készülék is ilyen zenelejátszásra alkalmas eszköz, amelynek elhelyezése esetén a jogdíjköteles felhasználás ténye feltételezhető, nincs azonban elzárva az üzemeltető fél az ellenkező bizonyításától.”

Álláspontunk szerint a bíróság ezen indoklása több okból sem felel meg a Pp. 221. § (1) bekezdésében rögzített indoklási kötelezettségnek, ennél fogva pedig az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdésébe ütközik, sértve alperes tisztességes eljáráshoz való jogát:

A bíróság a televíziókészüléken keresztül történő zeneszolgáltatás tényét és ennek következtében a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 25. §-a alapján fizetendő szerzői jogdíj fizetési kötelezettségét csakis és kizárólag a BH1992.98. számú eseti döntésre alapítja. Szeretnénk felhívni a t. Alkotmánybíróság figyelmét arra a tényre – amelyre egyébként részben maga a bíróság is hivatkozik és amelyet a BDT. 2014.3082. számú bírósági döntés egyértelműen rögzít –, hogy bár „a vendégek rendelkezésére álló, a vendéglátó-ipari egység helyiségében üzemképes állapotban elhelyezett televíziókészülék esetén vélelmezhető, hogy azon keresztül zeneszolgáltatás történik, ez azonban **nem törvényi**

vélelem, ezért a bizonyítási eljárás lefolytatása és a bizonyítékok mérlegelése szükséges annak eldöntéséhez, hogy az ellenőrzéskor a helyszínen talált televíziókészüléken keresztül zeneszolgáltatás megvalósulhatott-e” (BDT. 2014.3082). Nem teljesül tehát a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglalt azon feltétel, miszerint a bíróságnak hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyekre ítéletét alapozza.

Mindezekon felül a másodfokú bíróság elmulasztotta a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglalt, a bizonyítás lefolytatására és a bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó kötelezettségének eleget tenni azzal, hogy a fenti vélelmet törvényi vélelemként fogadta el, elegendőnek tartva, hogy kizárólag ezen vélelemre való hivatkozással marasztalja alperest a szerzői jogdíj fizetésében. Bár a Pp. 164. § (1) bekezdésében foglalt bizonyítási teher jelen esetben valóban megfordul a BH1992. 98. számú eseti döntésben felállított vélelem alapján, azonban a BDT. 2014.3082. számú döntésben foglaltak szerint a bizonyítási eljárás lefolytatása és a bizonyítékok mérlegelése nem mellőzhető a vélelemre való hivatkozással. Sajnálatos módon a másodfokú bíróság pontosan ezt tette, hiába hivatkozik az ítélet indoklásában arra, hogy a vélelem csak egy a bizonyítékok sorában; az ítélet fent idézett indoklásából világosan kiderül, hogy a bíróság a zenefelhasználás megtörténtének vizsgálata során figyelmen kívül hagyta az alperes által elért bizonyítékokat, melyek alkalmasak a vélelem megdöntésére. Szükséges megjegyeznünk, hogy azon álláspontunkkal az elsőfokú bíróság is egyetértett – ezt a 69.P.23.359/2013/38. számú ítéletében rögzítve –, hogy alperes sikeresen döntötte meg a bírói gyakorlatban felállított vélelmet:

„A tévékészülék vonatkozásában a bíróság a kialakult töretlen bírói gyakorlatra tekintettel osztja azt az álláspontot, hogy létezik a vélelem, hogy amennyiben egy üzlethelyiségben televíziókészülék kerül elhelyezésre, úgy annak üzembe helyezésével megvalósul a felperesi követelést megalapozó felhasználás.

Jelen perben azonban a vélelem megdöntésére alkalmas bizonyítékok állnak a bíróság rendelkezésére, az alperesi törvényes képviselő és [REDACTED] tanú vallomása, valamint a felperesi alkalmazott, [REDACTED] által készített videofelvétel alátámasztja, hogy az ellenőrzések időpontjában a televíziókészülék hangot nem sugárzott, s a bíróság életszerűnek tekintette [REDACTED] tanú vallomásával is alátámasztottan azt az alperesi előadást, miszerint az adott vendéglátó helyen az alperesi beavatkozó által nyújtott zeneszolgáltatás mellett indokolatlan és zavaró lett volna a tévékészüléket hanghatás mellett üzemeltetni. Nem

igényel műszaki szakértelmet, s az alperes, továbbá a peres felek és a beavatkozó előtt is ismeretes, hogy a tévékészüléken a gyerekszár által hozzáférhetővé tett csatornák bármikor megváltoztathatók, továbbá a hangerő szabályozásával a készüléken a hangsugárzás visszaállítható, azonban a per során a bíróság kétséget kizáróan bizonyítottan fogadta el azt, hogy az alperesi beavatkozó által rendelkezésre bocsátott készülék kizárólag az alperesi beavatkozó által hozzáférhetővé tett zenei repertoárt sugározta.”

Egyértelműen megállapítható tehát, hogy míg elsőfokon a bíróság a felek nyilatkozatai és a tanúvallomások alapján megállapította, hogy a televíziókészülék hangot nem sugárzott és a vélelem megdöntésére alkalmas bizonyítékok álltak rendelkezésre, addig másodfokon a bíróság a felek, a tanúk nyilatkozatával, a videofelvétellel és a józan ésszel (külön szerződést kötött a Kérelmező a zeneszolgáltatásra, amelyet külön szerkezeten játszott le, és amelyért külön fizetett) ellentétesen, és ellentmondásos módon állapította meg azt, hogy adott esetben is vélelmezhető a televíziókészüléken keresztüli zenefelhasználás.

Végezetül szeretnénk hangsúlyozni, hogy a másodfokú bíróság állításával ellentétben a bírói gyakorlat a BH1992. 98. számú döntésben felállított vélelem alkalmazásának kérdésében a legkevésbé sem töretlen vagy következetes. A fent idézett, jelen panaszunk tárgyát képező perben elsőfokon meghozott ítéleten kívül példálózó jelleggel idézünk a Fővárosi Törvényszék által 65.P.20.529/2014/46. szám alatt meghozott ítéletéből, amely – jelenleg másodfokon zajló – perben a felperes azonos a jelen panasz tárgyát képező per felperesével, és ahol szinte azonos tényállás alapján állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes által elétárt bizonyítékok alkalmasak voltak a bírói gyakorlatban felállított megdöntésére:

“A bíróság azt tényként rögzítette, hogy az alperes által üzemeltetett pizzériában volt ugyan egy tévékészülék, de ezen keresztüli zeneszolgáltatás, jogdíjfizetési kötelezettséget eredményező szolgáltatás ténye nem nyert bizonyítást. A bíróság a felperes által felhívott '92, '93-as jogesetekkel ellentétben az alperesi beavatkozó érvelést elfogadhatónak tartja, ellenbizonyításnak helye van a felperes által hivatkozott törvényi vélelem ellen, jelesül, hogy a szolgáltatás nyújtásra alkalmas készüléken szolgáltatás történik, ezt az üzletvezetők cáfolták és a felperes alkalmazottja sem tudott olyan időpontban megjelenni – két ízben is volt az alperes által üzemeltetett pizzériában –, amikor ezen a készüléken üzemképes állapotban léte okán zeneszolgáltatást nyújtott volna alperes. Valóban nem csak életszerű, de üzletpolitikailag igazolt döntés, ha zeneszolgáltatás sugárzásáért alperes fizet alperesi

beavatkozóknak, nem fog zeneszolgáltatást egyéb készüléken is nyújtani, hogy az addig is felperesnek fizetett jogdíjon felül még egyéb zeneművek felhasználásáért is fizessen beavatkozóknak, ez nem célszerű döntés; nyilván elfogadható az alperes alkalmazottainak azon nyilatkozata, hogy a XXI. században zártkörű rendezvényeken egy monitorként funkcionáló, bár televízióadás leadására is alkalmas készüléken egyéb felhasználásra nem kerül sor. Önmagában a tévékészülék léte nem igazolta, hogy olyan egyéb zeneszolgáltatást is nyújtott alperes, ami jogdíjfizetést eredményezne.” (Jelen beadványunkhoz mellékelten csatoljuk a 65.P.20.529/2014. számú ügyben hozott ítéletet.)

Sajnálatos módon valamennyi szerzői jogi ügyet másodfokon az az egyetlen bírói tanács tárgyalja a Fővárosi Ítéletábrán, amely jelen panaszunk tárgyát képező ítéletet is hozta. A fentebb idézett mindkét perben a Fővárosi Törvényszék első fokon a televíziós vélelem megdöltét állapította meg, azonban ezek az ügyek is másodfokon a jelen ügyben eljáró Fővárosi Ítéletábrai tanácshoz kerültek. Ha ez a tanács a vélelem megdöntését gyakorlatilag teljesíthetetlen feltételekhez köti, akkor más – köztük a fent említett, másodfokon még el nem bírált – ügyekben is megvalósulhat a fent jelzett alapjogsértés, sőt ez a gyakorlat kétségbe vonhatja az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslati jogot is, ahogy erre a 2016. augusztus 10. napján kelt beadványunkban is utalunk.

1.2. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme

Ahogy arra az Alaptörvény Kommentár fent idézett rendelkezése utal, a tisztességes eljáráshoz való jogot tágabb értelemben, minden hatóság számára kötelezően az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdése mondja ki, míg szűkebb értelemben, specifikusan a bíróságok által biztosítandó tisztességes eljáráshoz való jogot az Alaptörvény XXVIII. cikke rögzíti.

Ennek megfelelően álláspontunk az, hogy a 2016. augusztus 10. napján kelt beadványunkban előadottak, valamint a jelen beadvány 1.1. pontjában előadottak nem csak az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdését, hanem az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdését is sérti. Mivel a hatóságokra vonatkozó tisztességes eljárás követelménye magában foglalja a bíróságok tisztességes eljárásának követelményét, úgy amennyiben a bíróság nem tisztességesen jár el, automatikusan sérül az Alaptörvény XXVI. cikkének (1) bekezdése és az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdése is.

Kelt: Budapest, 2016. október ...

Indítványozó képviselőjében:

Dr. Dobos István
ügyvéd

DR. DOBOS ISTVÁN ÜGYVÉD
Székhely: 1051 Budapest, ...
www.doboslegal.eu

Mellékletek:

- A 65.P.20.529/2014/46. számú ítélet

